

Korona ON syvältä!

Nuorten hyvinvointi tänään: valtakunnassa ja meillä

Yhteisvastuupaneelikeskustelu

Leppäkertun koululla

7.3.2022 klo 18-20

Yhteisvastuu 2022

Koronapandemiasta
kärsineiden lasten ja nuorten
auttaminen Suomessa
ja ulkomailla

7.3.2022

Tilaisuuden järjestää
Leppävirran srk ja Leppävirran kunta

SI

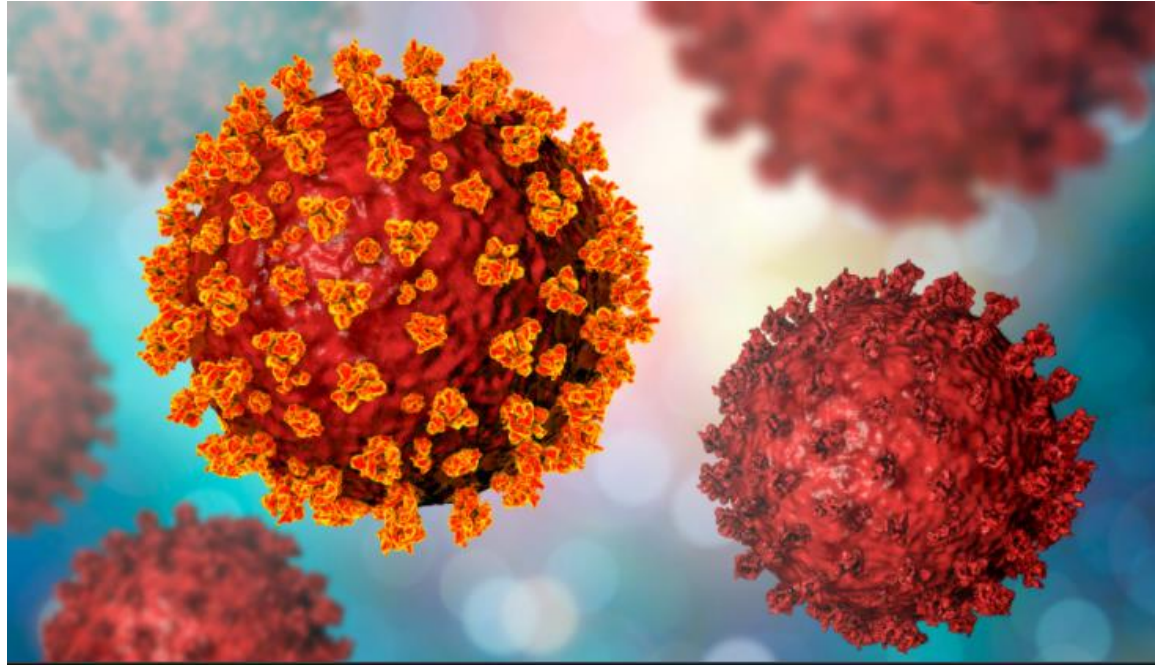
Mikä korona?

Koronaviruspandemia 2019- eli COVID-19-pandemia on joulukuussa 2019 kiinalaisesta Wuhanin kaupungista alkanut pandemia.

Sen aiheuttaa koronavirus SARS-CoV-2, joka aiheuttaa COVID-19-nimistä tautia.

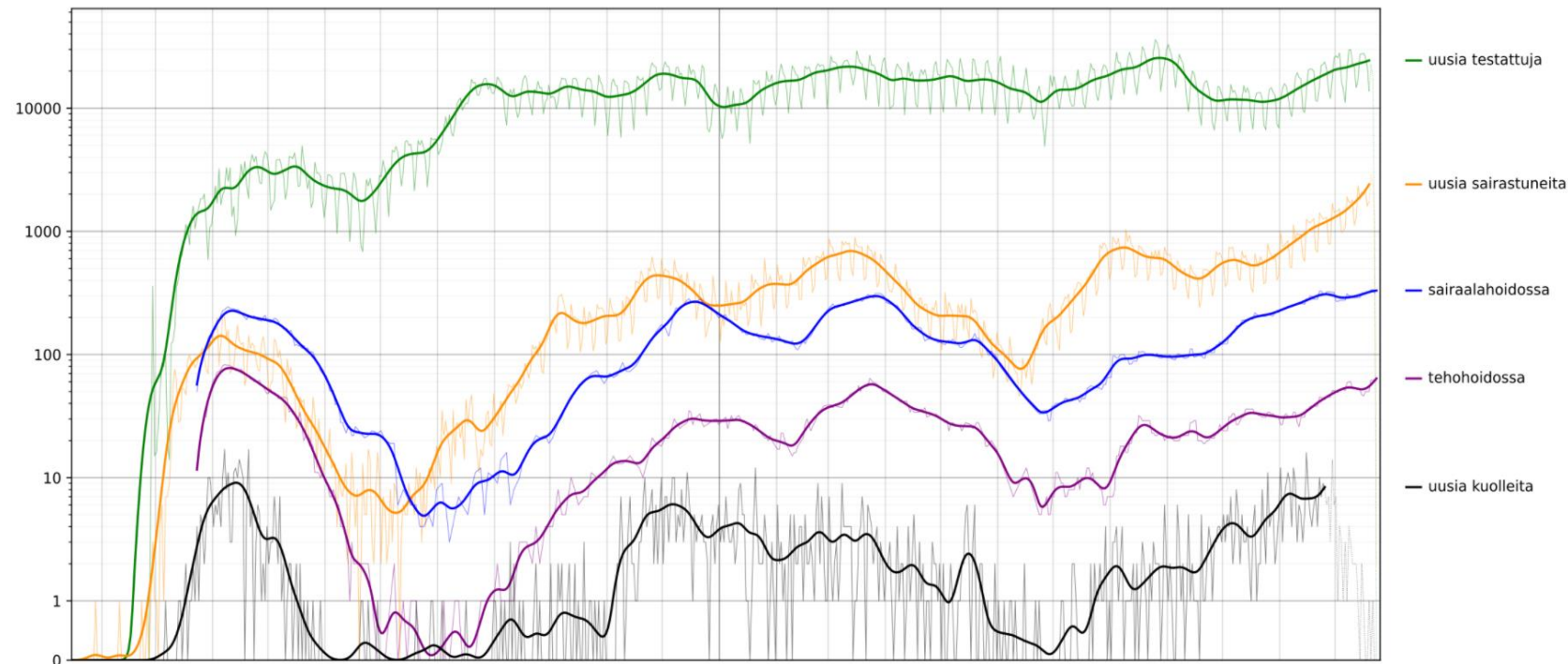
COVID-19 on määritelty Suomessa yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi.

(lähde: Wikipedia, kuva Rokotetutkimuskeskus)

Yleiskuva pandemian etenemisestä Suomessa sekä joistakin siihen liittyvistä päätöksistä ja rajoituksista

(lähde Wikipedia)

2020												2021												2022			
joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis

poikkeusolot:	[Timeline bar]																																												
kokoontumisrajoitus:	10 (henkeä)	50	500	alueellisia tiukennuksia																																									
etätyö:	suositeltu			aluekohtaiset suositukset																																									
koulut:	etäopetus	peruskoulut avattu	alueellisia toimenpiteitä																																										
henkilöliikenne Suomeen:	rajoitettu			vaihtelevia maakohtaisia rajoituksia																																									
Uudenmaan rajan sulk:	[Timeline bar]																																												
ravintolat:	suljettu			auki rajoittein												suljettu*												auki aluekohtaisin rajoittein																	
rokotukset / rokotuskattavuus (1. annos):	0 %												10															20			30			40			50			60			70		

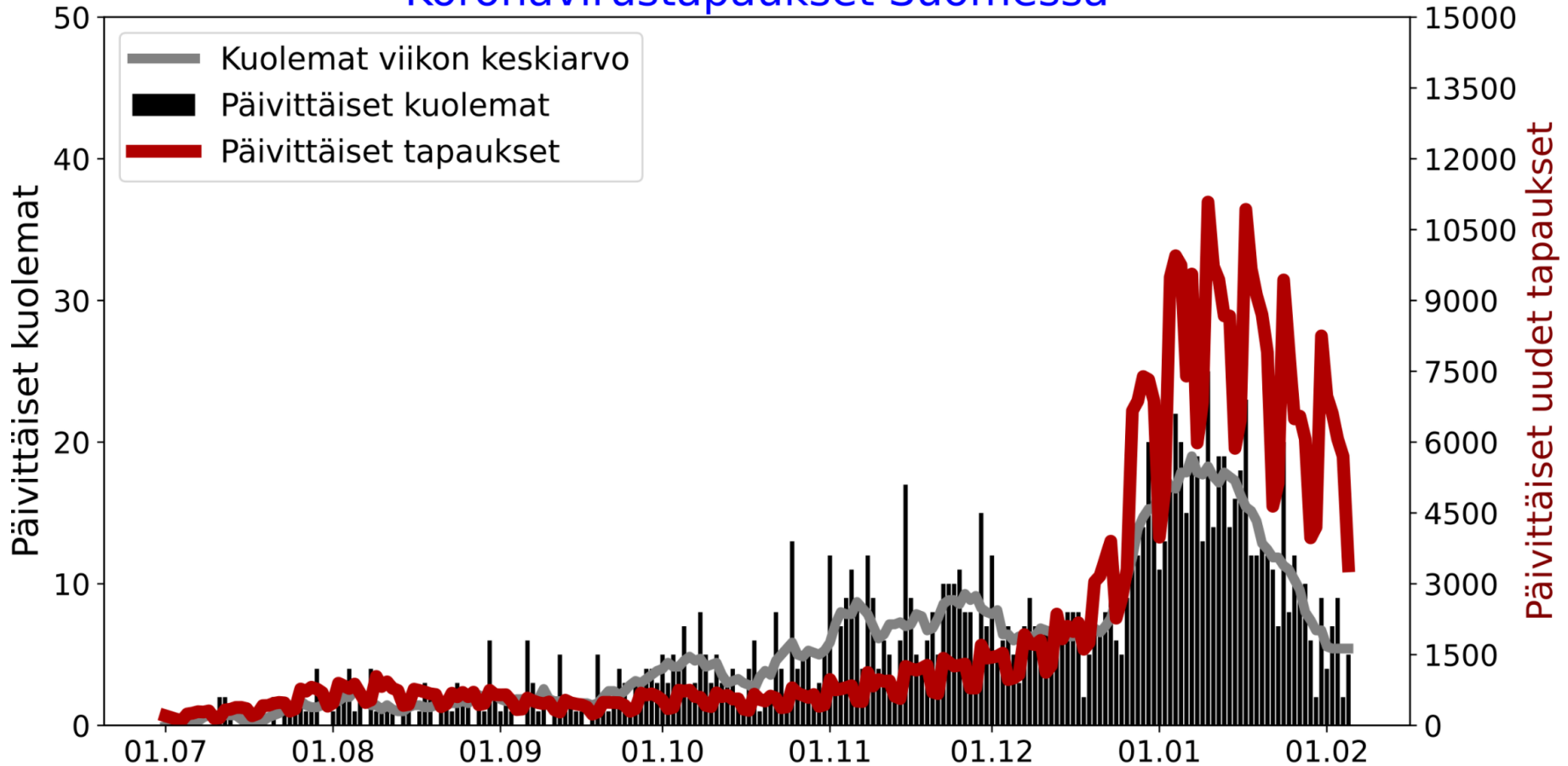
* useimmilla alueilla

7.3.2022

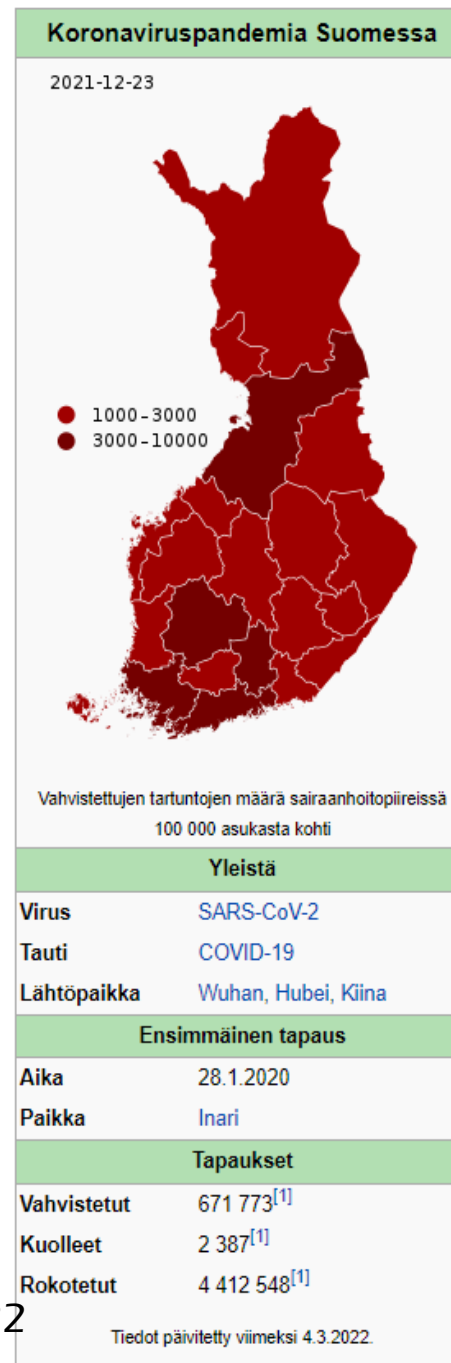
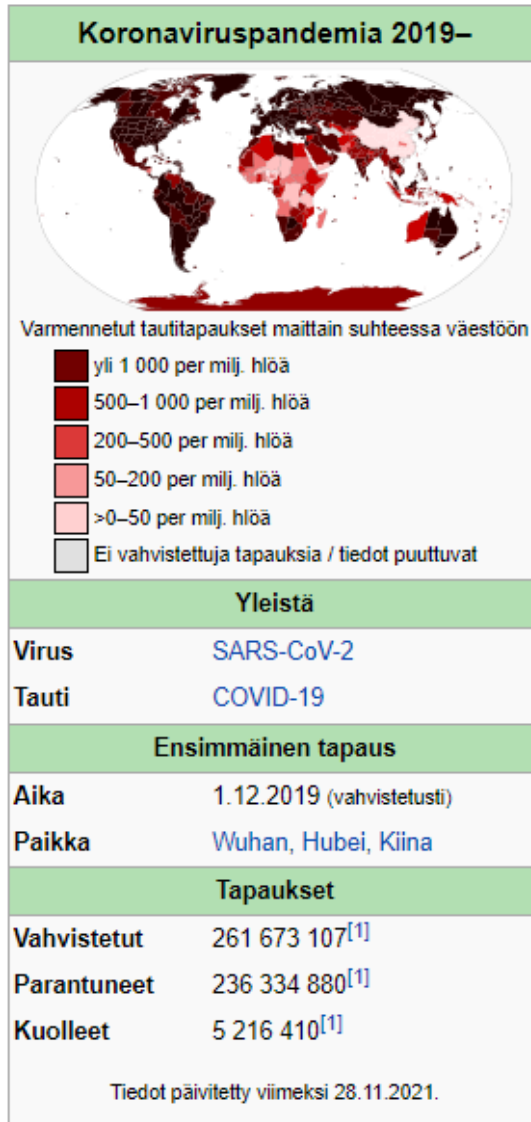
Sari Ihalainen

Suomen koronavirustapaukset ja kuolemat talvella – syksyllä 2021 (lähde Wikipedia)

Koronavirustapaukset Suomessa

Koronaviruspandemia 2019

Koronaviruspandemia-tilanne Suomessa 23.12.2021

(lähde: Wikipedia)

Kuva, Silja Viitala yle-uutiset 23.2.2021

Ilmoitettua isompi osa lapsista jäi pois koulujen lähiopetuksesta – myös luvattomia poissaoloja runsaasti

Kotiin on jääty etenkin Meri-Lapin alueella.

Osa oppilaista jäi kotiin luvan kanssa, osa luvattomasti. Kuva: Jarkko Riikonen / Yle

Nuoret

Viisi asiaa, jotka korona muutti pitkäksi aikaa nuorten elämässä – Suomessa on nyt uusia "laman lapsia"

Kokosimme muutamia keskeisiä asioita, jotka voivat näyttää hyvinkin erilaiselta nuorten tulevaisuudessa.

Haaveilu ja tulevaisuuden suunnittelu voi tuntua mahdottomalta korona-ajan epävarmuudessa. Kuva: Tiina Jutila / Yle

ELLI PIIRAINEN

2.3.2021 • Päivitetty 3.3.2021 12:16

yle Uutiset

Ministeri Kiuru esitteli uudet tavoitteet koronatestaukseen: Testiin päivässä, tulokset 24 tunnissa – tavoitteiden toteutumiseen voi mennä 6-8 viikkoa

Uudessa strategiassa kansallinen testauskapasiteetti aiotaan nostaa 200 000 testiin vuorokaudessa.

THL: Sairaalahoidossa edelleen paljon koronapotilaita, epidemian tilanne epävarma

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos sanoo, että epidemian kulusta on vielä epäselvyyttä. Myös jätevesissä on yhä paljon virusjäämiä.

Terveys 3.3.2022

Mikkelin keskussairaala alkaa jakaa kovasti odotettua Nuvaxovid-koronarokotetta

Rokotteita annetaan Mikkelin keskussairaalassa maanantaista alkaen.

Rokotteet 3.3.2022

Oulun kouluissa jaetaan nyt koronatestejä oppilaille, maskisuositukseen viilauksia hiihtoloman jälkeen

Viikosta 11 lähtien maskia suositellaan käytettäväksi peruskoulun kuudennesta luokasta lähtien. Suositus jää pois 4.-5.-luokkalaisilta

Oulu 3.3.2022

Perheneuvonnan asiakasmäärät ovat moninkertaistuneet korona-aikana – kaksi psykoterapeuttia neuvoo, miten koronariitojen repimät suhteet korjataan

Joskus voi olla myös parempi päättää, ettei tunteita kuumentavia asioita oteta sukujuhlissa lainkaan esiin.

Koronavirus 23.2.2022

Mikkeliläisten koulujen oppilaat sairastavat koronaa ja muita tauteja – rehtori: "Näin haastavaa sairaustilannetta ei ole tänä lukuvuonna ollut"

Mikkeliläisestä Kalevankankaan koulusta on sairaana satakunta oppilasta erilaisten virustautien vuoksi. Eteläsavolaiset koululaiset viettävät talvilomaansa ensi viikolla.

Koronavirus 23.2.2022

Eksote ohjeistaa kouluja koronaviruksen kotitestien käytössä: Testiä ei kannata tehdä pelkän altistumisen vuoksi tai oireettomana

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri Eksote muistuttaa Etelä-Karjalan koululaisia ja koulujen henkilökuntaa, että vähäistenkin flunssaoireiden vuoksi on jätävä kotiin ja tehtävä koronavirustesti.

Korona-testaus 22.2.2022

Moni sairaalasta kotiutuva soittaa hätissään ruoka-apuun – ruokajakelun konkari: "Hetimitä päälle tulevia ongelmia on nyt enemmän"

Hurstin ja Myllypuron ruokajonoissa käy yhteensä noin 5 500 ihmistä viikossa. Vaikka jonot ovat paikoin pitkiä, ennen koronaa määrät olivat vielä suurempia.

Ruoka-apu 22.2.2022

Mika Salminen (vas.) ja Sanna Marin tiedotustilaisuudessa elokussa. LEHTIKUVA / RONI REKOMAA

Maskisuositus Suomeen, kolmelle alueelle etätyösuositus

ELISA HYVÄRINEN | 13.08.2020 | 13:58 - päivitetty 17.08.2020 | 08:01

Maskien käyttöä suositellaan joukkoliikenteessä ja muissa ruuhkaisissa tiloissa.

Koronavirus

Mitä kaikkea maskikohusta nyt tiedetään? Kokosimme vastaukset keskeisimpiin kysymyksiin epäonnistuneesta miljoonakaupasta

Huoltovarmuuskeskus hankki kymmenellä miljoonalla eurolla suojaimia terveydenhuollon käyttöön. Tähän mennessä toimitetut maskit eivät kelpaa laadultaan sairaalakäyttöön.

Sinulla on oikeus muodostaa mielipiteesi luotettavan tiedon pohjalta.

STM, OKM ja TEM tiedottavat

Koronapassi voidaan ottaa käyttöön, maahantulosäännösten voimassaoloa jatketaan

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö, Työ- ja elinkeinoministeriö 15.10.2021 17:03

TIEDOTE 306

EU:n digitaalinen koronatodistus otetaan kansallisesti käyttöön. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että koronapassi voidaan ottaa Suomessa käyttöön tilanteissa ja tiloissa, joihin kohdistuu rajoituksia. Lisäksi jatketaan tartuntatautilain väliaikaisesti voimassa olevia säännöksiä, jotka ehkäisevät ulkomaista alkuperää olevien koronavirustartuntojen leviämistä Suomeen.

Tasavallan presidentti on vahvistanut koronatodistusta ja maahantuloa koskevan tartuntatautilain muutoksen perjantaina 15.10.2021 ja lakimuutos tulee voimaan 16.10.2021.

Suomeen saapuu tänään kipeästi kaivattu lentokone Kiinasta: ”En pysty sanomaan, kuinka pitkäksi aikaa ne riittävät”

Suojatarvikkeita on tilattu Kiinasta lisää ja niitä odotetaan saapuvaksi lähipäivinä.

JAA

Suojatarvikkeita tuodaan Suomeen Finnairin laajarunkokoneella. KUVA: SEPPÖ KÄRKI / IS

Alueille tulossa järeitä korona-aseita – näitä muutoksia hallitus ajaa lakiin

Hallitus esittää kunnille ja aluehallintovirastoille laajoja valtuuksia koronan hallintaan.

Hallitus keskusteli tartuntalain muutostarpeista keskiviikkona yhdessä opposition kanssa Säätytalolla järjestetyssä tilaisuudessa. KUVA: LAURA KOTILA / VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Valtioneuvosto julkaisi esitysluonnoksen liikkumisrajoituksista – näissä 12 tapauksessa on oikeus liikkua

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

JAA

KOMMENTIT

KUVA: ANTTI HÄMÄLÄINEN / IS

Päivi Lakka
24.3.2021 20:08

Valtioneuvoston kanslia on julkaissut lakiesitysluonnoksen liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta siinä muodossa kuin se tällä hetkellä on.

ETELÄ-SAIMAA

ETUSIVU » PAIKALLISET 20.1.2021 16:38 | Päivitetty 18.2.2021 8:49

THL: Muuntunut koronavirus tarttuu herkemmin - Turvaväliä on pidettävä nyt yli kaksi metriä

THL:n mukaan lähikontaktit tulisi rajata vain välttämättömiin. Kasvomaskia tulisi käyttää julkisissa tiloissa, vaikka yli kahden metrin turvavälin pitäminen onnistuisikin.

THL suosittelee yli kahden metrin turvaväliä muihin ihmisiin, sillä muuntuneet koronavirusvariantit tarttuvat aiempaa koronavirusta herkemmin. LAURA HEINO

PERHE | PERHEARTIKKELIT

Näin korona-aika näkyy lasten käytöksessä – varhaiskasvattaja: "Stressiä tämä aiheuttaa"

Iltalehden kyselyyn vastanneista osa koki, ettei korona ollut vaikuttanut omiin tai läheisten lapsiin. Osa taas kertoi selkeistä muutoksista.

Osa lapsista ei ole korona-aikana ehtinyt tottua toisiin lapsiin. GETTY IMAGES

Maija Liikkanen
maija.liikkanen@iltalehti.fi
06.02.2022 klo 6:58

Kommentti: Sain koronan ja yritin saada tolkkua sekavista karanteeniohjeista – ja tajusin, missä on vika

Koronaohjeistus on kuin Bermudan kolmio, jossa potilaat ja altistuneet seilaavat vailla karttaa ja kompassia. Tämä on kansalaisia kohtaan väärin, kirjoittaa Me Naisten toimituspäällikkö Heidi Iivonen.

” Tällaisessa tilanteessa pitäisi olla itsestäänselvää, ettei karanteeniohjeita tarvitsisi enää tulkita itse.

Koronaviestintä sai kansalta heikoimman arvosanan koko pandemian aikana – "Nyt voi kuin buffetista valita näkemykseensä sopivan asiantuntijan"

Ristiriitaiset viestit koulujen turvallisuudesta hämmensivät kansalaisia tammikuun alussa. Luottamus voi heikentyä, jos kansa kokee, etteivät poliitikot kuuntele asiantuntijoita tai asiantuntijat politikoivat, tutkija sanoo.

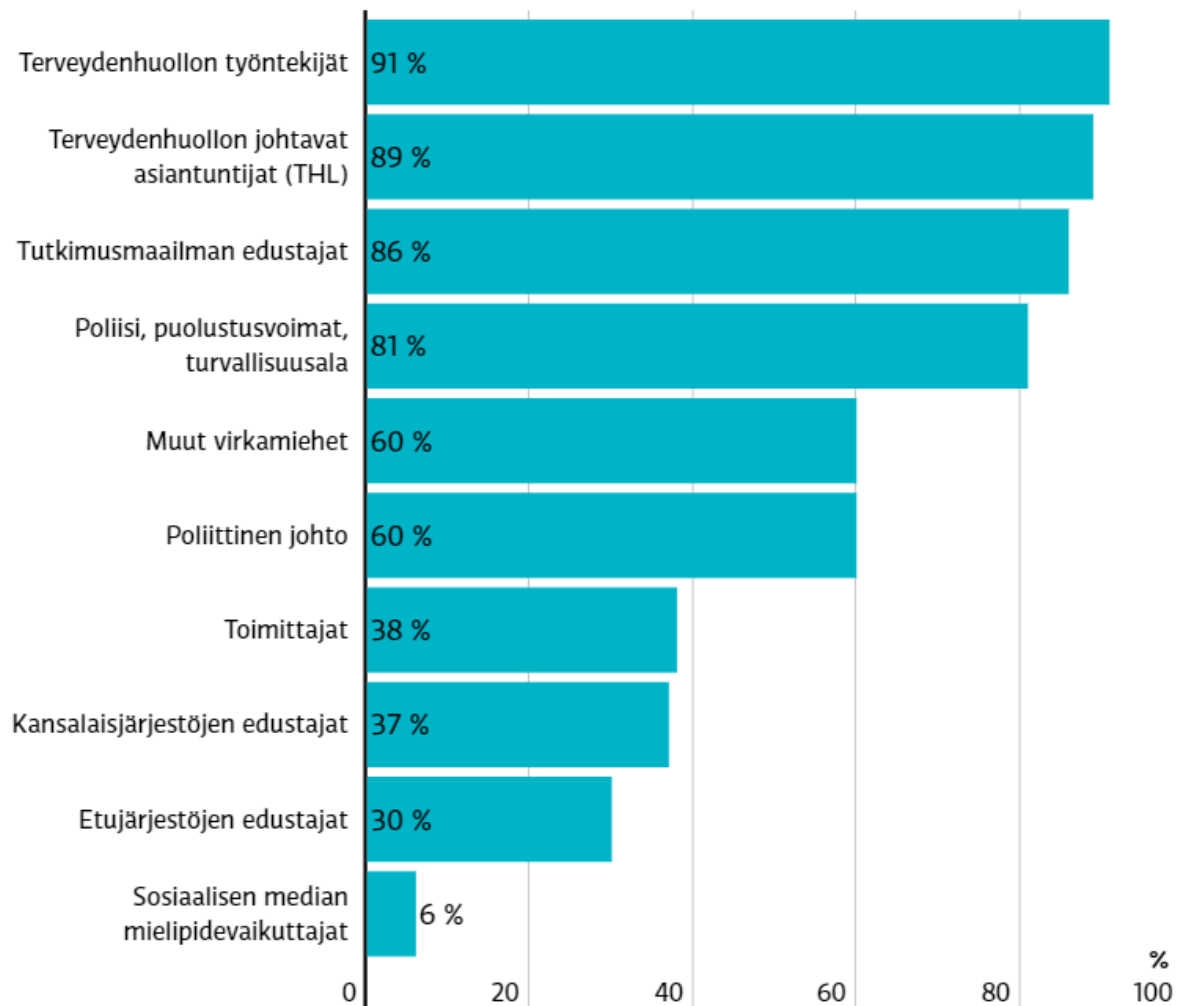
Kahden kouluikäisen äiti, helsinkiläinen Pauliina Eriksson sanoo, että ristiriitaiset viestit kouluunmenosta joululomien päättyessä heikensivät hänen luottamustaan koronaviestintään. Kuva: Tiina Jutila / Yle

TUOMAS HYYTINEN

31.1.2024 • Päivitetty 12.05.2024

Kenen koronatietoon kansalaiset luottavat?

UUTISET

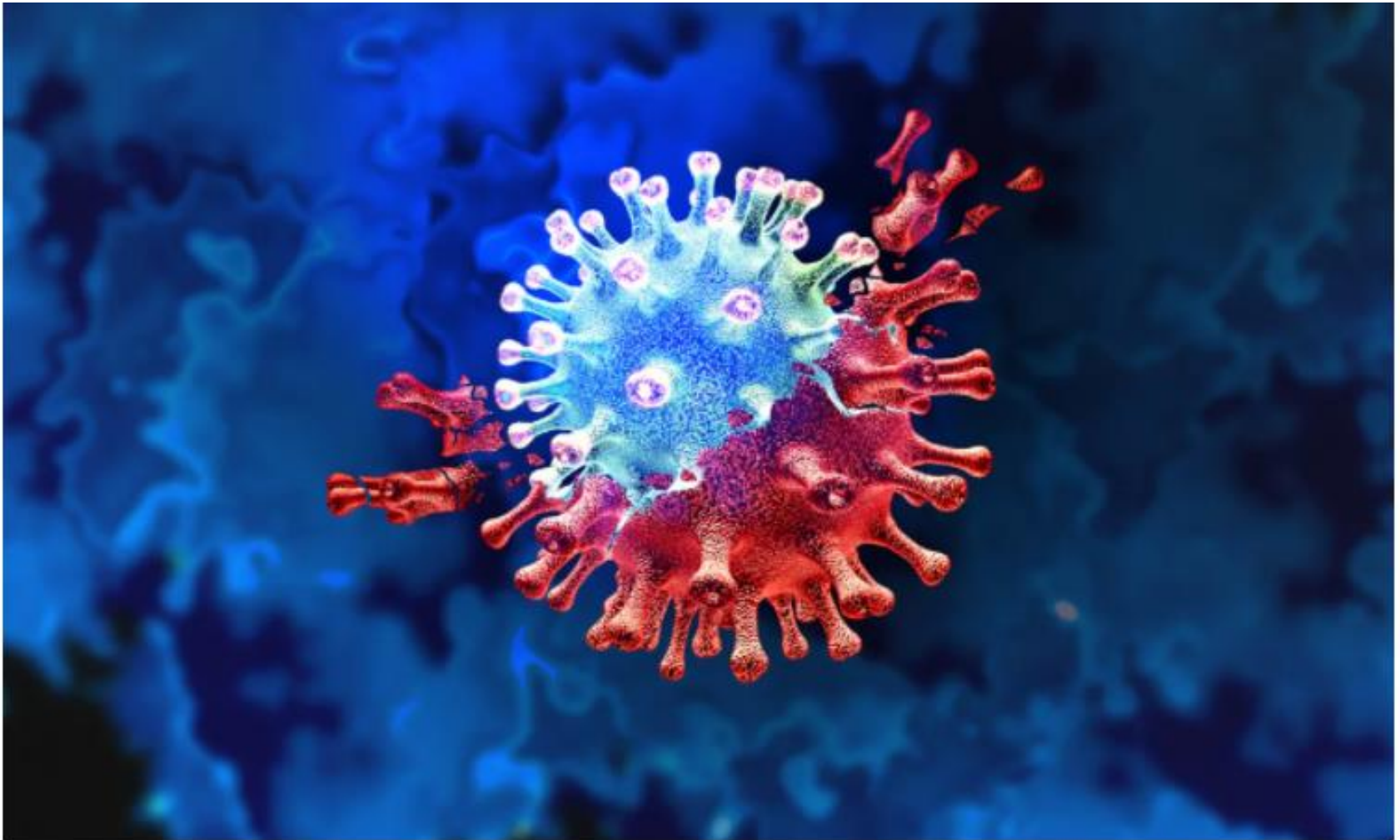
Kotimaa [Politiikka](#) [Ulkomaat](#) [Pääkirjoitus](#) [Tampere](#) [Turku](#) [Oulu](#) [Helsinki](#) [Espoo](#) [Vantaa](#) [Työelämä](#)

KORONAN KOVIN HINTA?

KOTIMAA

Korona iskee kipeästi Suomen lapsiin ja nuoriin, lue 10 vaikutusta – ”Ei ole ennen nähty”

Yksinäisyyttä, ahdistusta, opintojen katkeamista, köyhyyttä – jopa nälkää. Nykyisen kaltaista poikkeustilannetta ei ole koettu koskaan aikaisemmin. Korona-ajan vaikutukset lapsiin ja nuoriin voivat ulottua pitkälle.

Kuva, Silja Viitala yle-uutiset 23.2.2021

UNICEF: KORONAN VAIKUTUKSET LASTEN JA NUORTEN MIELEN- TERVEYSONGELMIIN OVAT VAIN JÄÄVUOREN HUIPPU

5.10.2021

Tänään julkaistu UNICEFin raportti paljastaa, että investoinnit lasten ja nuorten mielenterveyteen ovat hämmästyttävän vähäiset ympäri maailmaa, vaikka riskitekijät ja niiltä suojaavat mekanismit ovat tiedossa. Joka seitsemäs nuori maailmassa kärsii mielenterveysongelmista.

”Nuoret kokevat ahdistusta ja saavat voimaa sosiaalisista kontakteista koronatilanteessa”

#MPkorona nettikysely nuorille koronatilanteen vaikutuksista järjestettiin 27.3.-3.4.2020, ja siihen vastasi yli 2200 nuorta ympäri Suomea. 13-19-vuotiaita vastaajia oli 1139. Kyselyn järjestivät yhteistyössä nuortenmedia Demi, Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi, Väestöliitto, Pelastakaa Lapset ja Nuorten mielenterveysseura Yeesi.

#MPkorona

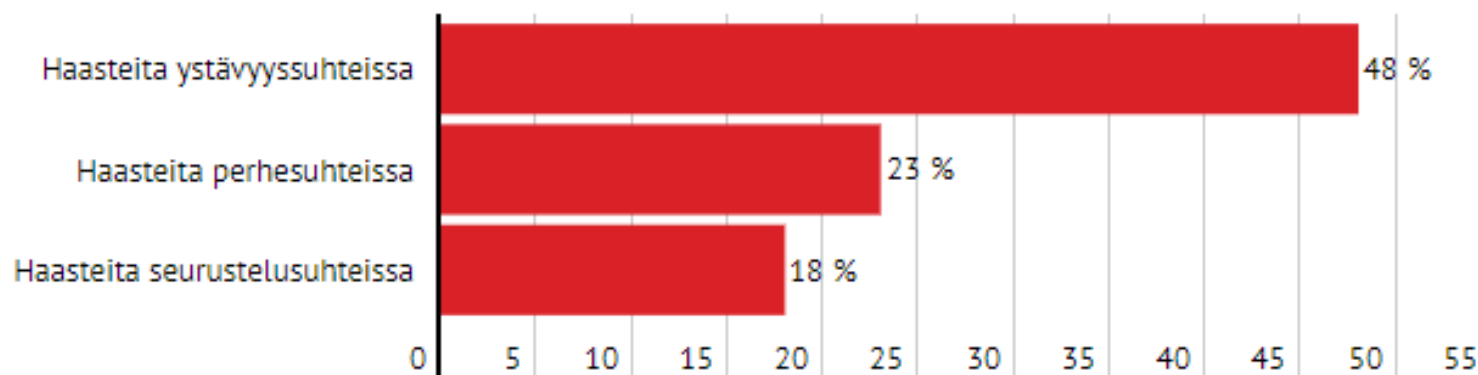
kysely koronaviruksen
vaikutuksista nuorten
elämään

Koronaviruksen aiheuttamat tunteet ja ongelmat

Sosiaaliset suhteet

Lähde: Mp korona -kyselytutkimuksen toteutti nuortenmedia Demi yhteistyössä Suomen Nuorisoolan kattojärjestö Allianssin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n ja Nuorten mielenterveysseura Yeesin kanssa. Kyselyyn vastasi 1121 13-19-vuotiasta.

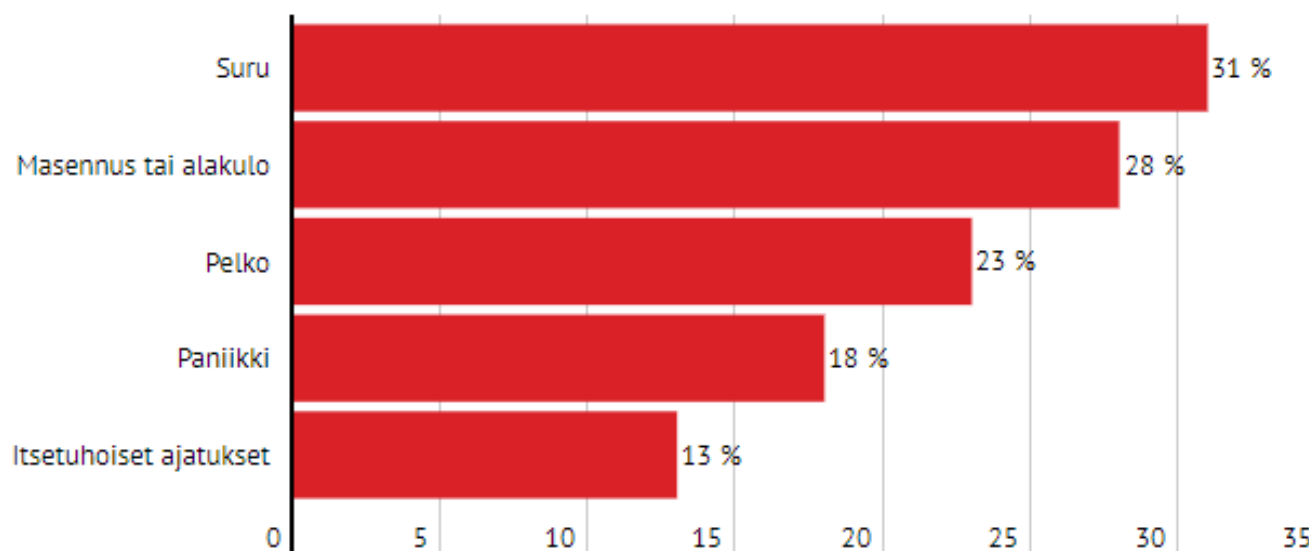

Koronaviruksen aiheuttamat tunteet ja ongelmat

Psyykkiset ongelmat

Lähde: Mp korona -kyselytutkimuksen toteutti nuortenmedia Demi yhteistyössä Suomen Nuorisoolan kattojärjestö Allianssin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n ja Nuorten mielenterveysseura Yeesin kanssa. Kyselyyn vastasi 1121 13-19-vuotiasta.

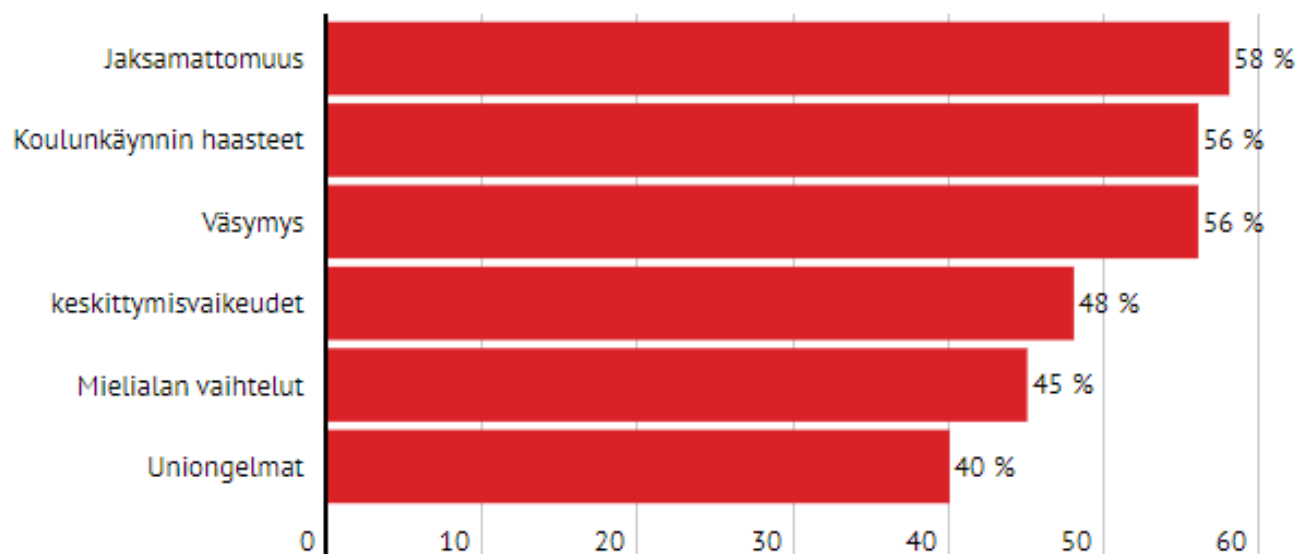

Koronaviruksen aiheuttamat tunteet ja ongelmat

Koulu

Lähde: Mp korona -kyselytutkimuksen toteutti nuortenmedia Demi yhteistyössä Suomen Nuorisoolan kattojärjestö Allianssin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n ja Nuorten mielenterveysseura Yeesin kanssa. Kyselyyn vastasi 1121 13-19-vuotiasta.

Lapsen ääni –kysely 2021

LASTEN JA NUORTEN KOKEMUKSIA KORONAPANDEMIAN AJALTA

Lue Lapsen ääni 2021-raportin 1. osa (FI)

PERHEEN TALOUDELLISEN TILANTEEN VAIKUTUKSET LASTEN ARKEEN, HYVINVOINTIIN JA TURVALLISUUDEN TUNTEISIIN

Lue Lapsen ääni 2021-raportin 2. osa (FI)

Sunnuntai 6.3.2022 Tarmo

ILTALEHTI

PERHE | PERHEARTIKKELIT

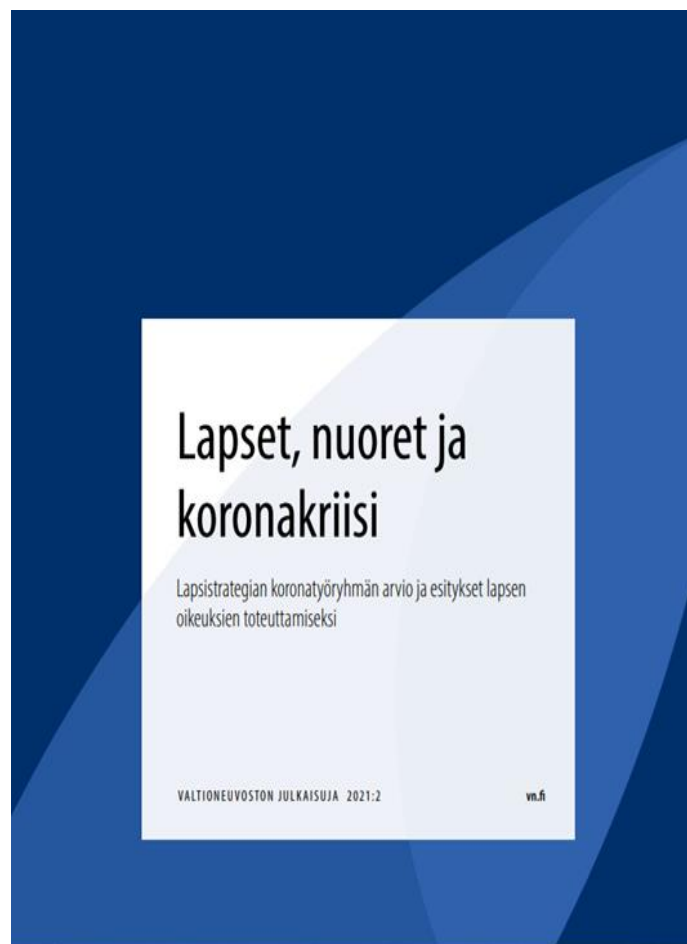
Lääkärilehti: Neuvolalääkärin havainto korona-ajasta – vauvat eivät hymyile kuten ennen

Lääkärin mukaan vuorovaikutus lasten kanssa on maski kasvoilla huomattavasti tavallista vaikeampaa.

Lapset, nuoret ja koronakriisi

- Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 25.5.2020 kansallisen lapsistrategian valmistelun yhteyteen työryhmän lapsen oikeuksien ja lasten sekä perheiden hyvinvoinnin kartoittamiseksi sekä vahvistamiseksi koronaepidemian jälkihoidossa

Lapset, nuoret ja koronakriisi

- Perustuslain 22§
  - Julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.
- YK:n lapsen oikeuksien sopimus edellyttää, että valtio ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin lapsen oikeuksien sopimuksessa tunnustettujen oikeuksien toteuttamiseksi.

Koronakriisin jälkihoidossa huomioitavaa

- Poikkeusolot vaikuttavat eri tavoin eri lapsiin, nuoriin ja perheisiin: kielteiset vaikutukset kohdistuvat erityisesti niihin, jotka ovat olleet jo ennestään heikommassa asemassa.
- Koronakriisi on lisännyt tuen ja palveluiden tarvetta.
- Koronakriisi on lisännyt lasten ja nuorten epävarmuutta ja huolta omasta arjesta ja tulevaisuudesta.
- Koronakriisi on vaikutuksiltaan laaja-alainen ja pitkäkestoinen. Monet sen vaikutuksista tulevat esiin pidemmän aikavälin kuluessa.

Koronakriisin jälkihoidossa huomioitavaa

- Lasten ja nuorten suotuisten kasvuedellytysten tukeminen on lähtökohtana pitkäjänteiselle hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyölle
- Eriarvoisuuden torjunnan on oltava keskeinen tavoite koronakriisin jälkihoidossa
- Sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä on varmistettava riittävät voimavarat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin turvaamiseen niin palveluissa kuin toimeentuloetuuksissa

Koronakriisin jälkihoidossa huomioitavaa

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on varattavat riittävät voimavarat. Yhteistyön toimivuus on varmistettava kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden välillä. Myös järjestöt on otettava huomioon yhteistyössä.
- Huolehditaan, että lasten, nuorten ja perheiden palvelut ja etuudet toteutetaan lapsi-, nuori- ja perhelähtöisesti.

Koronakriisin jälkihoidossa huomioitavaa

- Varmistetaan, että koronakriisin jälkihoidossa tehdään systemaattista lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia. Arvioinneissa tarvitaan myös lasten ja nuorten näkemysten keräämistä ja heiltä saadun tiedon hyödyntämistä.
- Lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ulotetaan myös talousarviopäätöksiin (lapsibudjetointi).

Kuvio 1. Lapsistrategian asema lapsia koskevan päätöksenteon ja toiminnan perustana ja kehällä lapsistrategiassa huomioitavat kokonaisuudet. (Iivonen & Pollari 2020, s. 21)

Kansallisen lapsistrategian toteuttama sähköinen kysely 28.9.–12.10.2020

- Neljäsosa lapsistrategian sähköiseen kyselyyn suomenkielellä vastanneista lapsista ja nuorista kokee, että korona-aika on muuttanut elämää **vain vähän**
- Noin 15 % kyselyyn suomen kielellä vastanneista on sitä mieltä, että korona-aika on vaikuttanut ystävyys-suhteisiin, ja suunnilleen sama osuus oli havainnut vaikutuksia koulunkäyntiin ja oppimiseen
- Osa lapsista ja nuorista on kokenut etäopetuksen haastavana, mutta toisaalta osalla on myös päinvastaisia kokemuksia.
- Osa kyselyyn vastanneista kertoi kokeneensa yksinäisyyttä ja ahdistusta, mutta samalla korona-aikaa on hyödynnetty oman hyvinvoinnin lisäämisellä.

Kansallisen lapsistrategian toteuttama sähköinen kysely 28.9.–12.10.2020

- Lapset ja nuoret ovat aktiivisia toimijoita ja yhteisön jäseniä myös koronakriisin aikana.
- Sosiaalisessa mediassa ja sen yhteisöissä leviävällä tiedolla on osaltaan tärkeä merkitys lasten ja nuorten ilmaisuvapauden ja tiedonsaannin kannalta, ja lapset ja nuoret positioivat itseään suhteessa heihin kohdistuvaan ja yhteiskunnalliseen viestintään.
- **Myös virheellinen tai paikkansapitämätön tieto saattaa levitä sosiaalisessa mediassa ja vaikuttaa näin lasten ja nuorten saamaan kokonaiskuvaan tilanteesta.**

Kuntakyselyt ja tilanneraportit

- Aluehallintovirasto ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat huhtikuusta 2020 lähtien julkaisseet kuntakyselyyn perustuvia tilannekuvaraportteja varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen tilanteesta
- Aluehallintovirasto & OKM (2020–). Tilannekuvat ovat saatavilla opetus- ja kulttuuriministeriön tiedotearkistosta <https://minedu.fi/vuosiarhasto>

Tilastokeskuksen Kansalaispulssi-kysely

(Valtion nuorisoneuvosto 2020)

- Tilastokeskus selvitti valtion nuorisoneuvoston toimeksiannosta 15–29-vuotiaiden nuorten mielipiteitä koronakriisistä Kansalaispulssi-kyselyn yhteydessä.
- Kyselyajankohdan (huhti–elokuun 2020) aikana neljäsosa nuorista koki stressiä erittäin tai melko paljon ja yli puolet vähintään jonkin verran.
- **Nuoret tunsivat enemmän stressiä kuin vanhemmat ikäluokat.** Etenkin työttömät nuoret kokivat selvästi muita enemmän stressiä, olivat huolestuneita kotitaloutensa toimeentulosta ja suhtautuvat pessimistisemmin tulevaisuuteen.
- Myös nuoret naiset kantoivat nuoria miehiä enemmän huolta koronaepidemiasta ja sen vaikutuksista, olivat stressaantuneempia ja luottivat vähemmän tulevaisuuteensa.

Tilastokeskuksen Kansalaispulsssi-kysely

(Valtion nuorisoneuvosto 2020)

- Osan nuorista on helpompaa hakea apua oman elämän ongelmiin digitaalisesti kuin kasvokkaisista palveluista. On kuitenkin syytä huomata, että näin ei ole kaikkien nuorten kohdalla.
- Nuorten ongelmiin tarttumiseksi tarvitaan erilaisia auttamisen keinoja ja ympäristöjä, jotka kaikki nuoret löytävät helposti – myös ne, jotka jäävät verkkoauttamisen ulkopuolelle erilaisista syistä, esimerkiksi maahanmuuttotilaisista nuoret ja perheet sekä yhteiskunnan palvelujärjestelmän katveeseen jäävät nuoret.
- Nuorten kyky hakea apua polarisoituu poikkeusoloissa.

Koulu ja etäopetus

- Oppimisen ja koulunkäynnin tuki toteutui koronakevään etäopetuksessa selvästi normaalitilannetta heikommin (Helsingin yliopisto & Tampereen yliopisto 2020). Vanhempien mukaan jopa 44 % lapsista ei saanut minkäänlaista erityistä tai tehostettua tukea etäopetuksen aikana (Kankaanranta & Kantola 2020). Lisäksi 18 prosentilla tuen määrä väheni normaaliopetuksesta
- Kaikilla perheillä ei ollut etäopetuksessa tarvittavia laitteita tai riittävästi osaamista niiden käyttöön

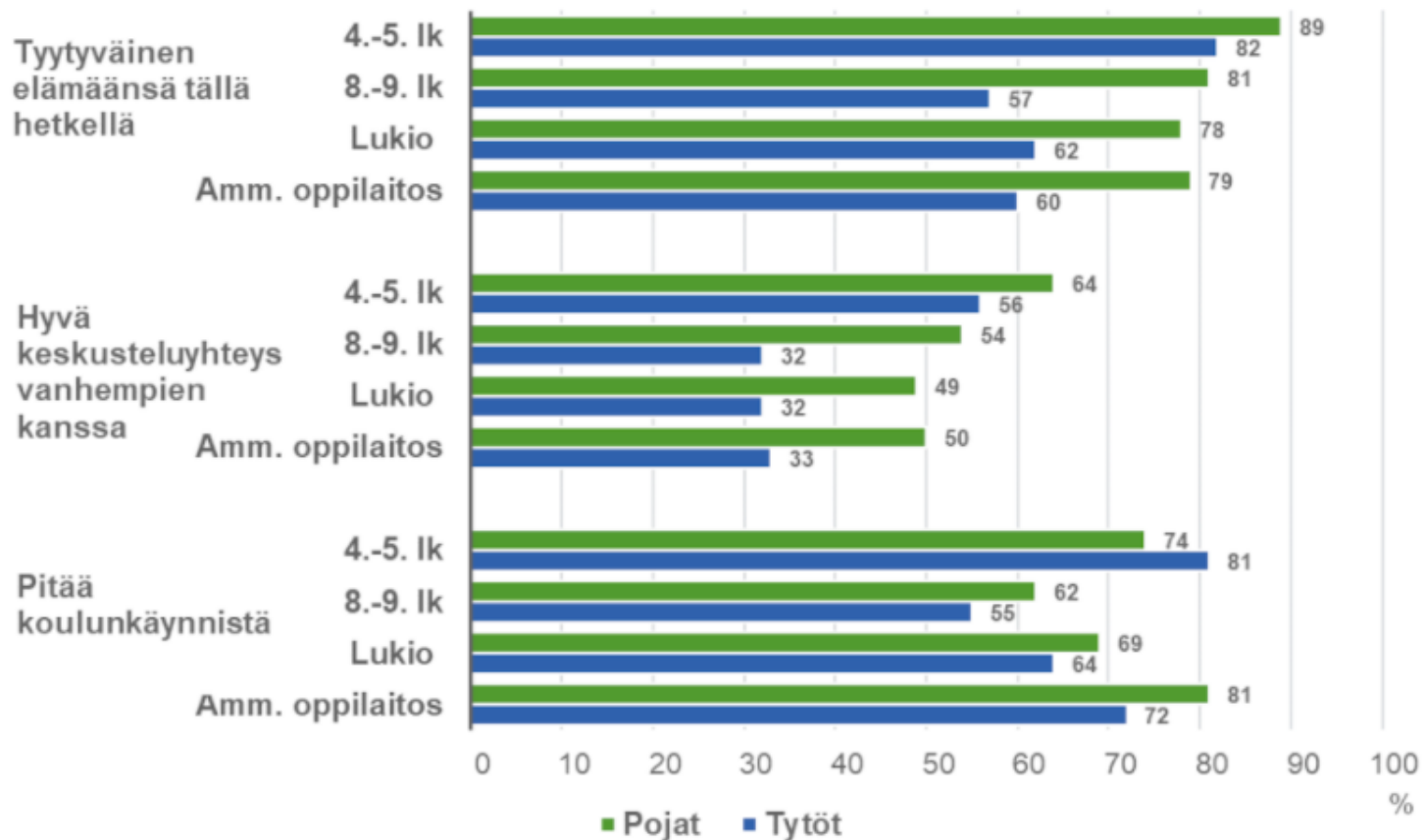
Syrjinnän ja eriarvoisuuden torjunta

- On tunnistettava ne lapset ja nuoret, joiden hyvinvoinnin turvaaminen koronakriisissä vaatii erityistä panostusta
- Koronakriisi on näkynyt heti alusta alkaen vahvasti järjestöjen tarjoamissa palveluissa.
- Yhteydenotot esimerkiksi Kriisipuhelimeen ja Sekasin-chattiin ovat lisääntyneet vuoden 2020 aikana 40 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon, mutta
- Myös käytyjen keskustelujen määrä on kasvanut noin 60 %.
- Yhteydenotoissa näkyy koronakriisin lisäämä monenlainen arjen kuormitus, taloushuolet, itsetuhoisuus ja vaikeudet saada mielenterveyspalveluita.

Kouluterveyskysely 2021

www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Lasten ja nuorten kokemaa hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuonna 2021, %.

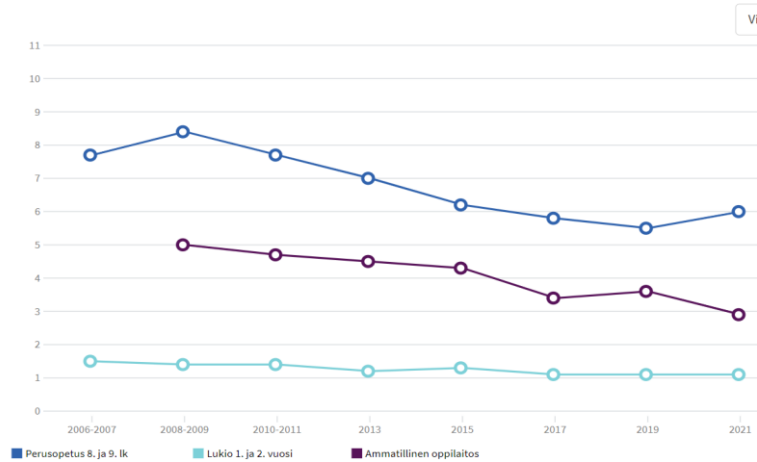

4.10.2021

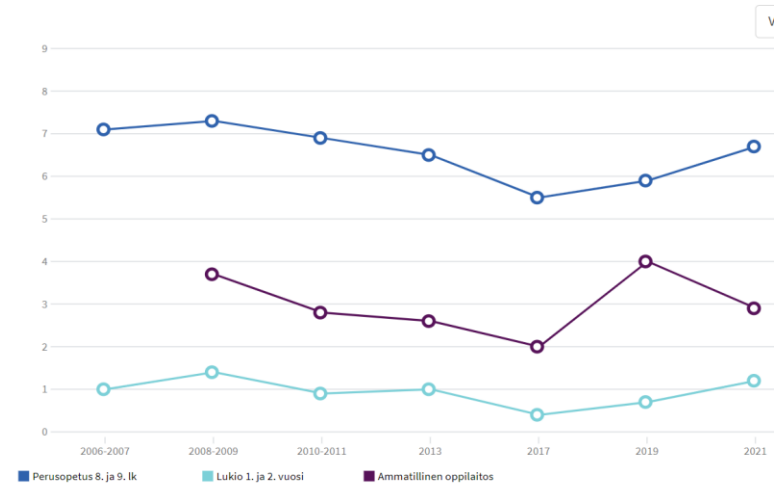
Sari Ihalainen

Kouluterveyskysely: Koulukiუსattuna vähintään kerran viikossa, % perusopetus 8. ja 9. lk, lukio, aol 2006-2021

Koko maa, Sukupuoli: yhteensä

Pohjois-Savon hyvinvointialue, Sukupuoli: yhteensä

Leppävirta, Sukupuoli: yhteensä

Kouluterveyskysely, indikaattori: Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % Perusopetus 4. ja 5. lk,

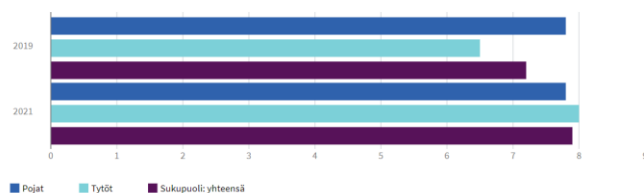
Perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

Lähde: Kouluterveyskysely

Indikaattori: Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %

Indikaattori tuottaa tietoa niiden lasten osuudesta (%), joita on kiusattu koulussa vähintään kerran viikossa lukukauden aikana.

Koko maa

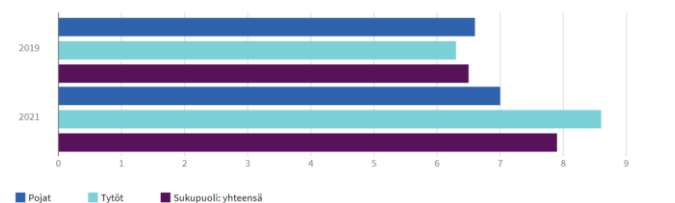
Perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

Lähde: Kouluterveyskysely

Indikaattori: Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %

Indikaattori tuottaa tietoa niiden lasten osuudesta (%), joita on kiusattu koulussa vähintään kerran viikossa lukukauden aikana.

Pohjois-Savon hyvinvointialue

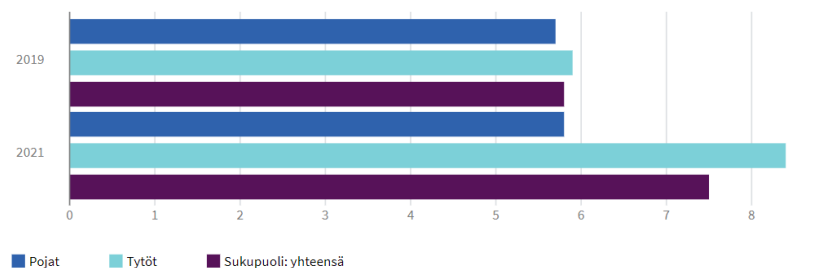
Perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

Lähde: Kouluterveyskysely

Indikaattori: Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %

Indikaattori tuottaa tietoa niiden lasten osuudesta (%), joita on kiusattu koulussa vähintään kerran viikossa lukukauden aikana.

Leppävirta

Kouluterveyskysely: päihteiden käyttö

- Indikaattori: Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %

8-9 lk	2019	2021
Leppävirta	9,1	15,1
Pohjois-Savo	10,1	10,2
Koko maa	9,6	8,9
Lukio 1.-2.v		
Leppävirta	11,8	15,9
Pohjois-Savo	17,9	14,9
Koko maa	17,8	14,9

Lasten ja nuorten hyvinvointi kriisien keskellä

- Tutkimukset ja kokemukset ovat osoittaneet, että mielenterveyden ongelmat heijastuvat eriasteisesti suureen joukkoon lapsia, nuoria ja vanhempia. Tämä on näkynyt esimerkiksi auttavissa puhelin- ja nettipalveluissa. Lapset ja nuoret ovat kokeneet yksinäisyyttä, ahdistusta ja huolta tulevaisuudesta. Vakavampina oireina on ollut itsetuhoisuutta ja eristäytymistä.
- On huomioitava myös, että monet mielenterveyden haasteet tulevat näkyviin vasta pidemmällä aikavälillä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi kriisien keskellä

- Nuorten pääsy työelämään on vaikeutunut ja nuorisotyöttömyys valtakunnallisesti kasvanut.
- Työelämän ulkopuolisuus heikentää nuorten toimeentulon lisäksi myös nuorten sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä.
- Huolta aiheuttavat sekä oman arjen epävarmuus että maapallon tulevaisuus ilmasto- ym. kriiseineen.
- Epävarman tulevaisuuden edessä itsenäistyvät nuoret tarvitsevat usein paljon muutakin kuin ohjausta koulutukseen ja työelämään: esim. tukea niin asunnon löytämiseen, kodinhoitoon ja rahankäytön hallintaan kuin ihmissuhteisiin, kansalaistaitoihin ja luotettavan tiedon hankintaan globaalissa ympäristössä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi kriisien keskellä

- Monet lasten, nuorten ja perheiden palvelut ovat olleet tauolla tai supistettuina ja esim. etäyhteyksin toteutettuina koronakriisin aikana.
- Lasten ja nuorten kannalta kasvokkain tapahtuvat kohtaamiset ovat tärkeitä eikä niitä voida monissa tilanteissa riittävän laadukkaasti toteuttaa etäyhteyksillä.
- Kynnystä yhteydenottoon madaltaa se, että palvelut ovat saatavilla lasten ja nuorten arkiympäristössä, kuten kouluissa ja oppilaitoksissa.

Lasten ja nuorten hyvinvointi kriisien keskellä

- Hyvinvointi ja oppiminen kulkevat käsi kädessä.
- Koululla on olennainen rooli lasten ja nuorten arjen ja hyvinvoinnin rakentumisessa.
- Oppilas- ja opiskelijahuollolla on suuri merkitys.
- Tulee varmistua siitä, että lapsilla ja nuorilla on saatavilla opetuksen tuen ohella kynnyksetöntä psykososiaalista tukea.

LEPPÄVIRRALLA

Havaintoja oppilashuollon ammattilaisilta:

- Korona on vaikuttanut myös leppävirtalaisiin lapsiin ja nuoriin mielialapulmia lisäävästi: yhä nuoremmilla lapsilla esiintyy mielialaan liittyviä ongelmia enenevässä määrin.
- Joltakin osin mielialapulmat liittyvät siihen, että kaverisuhteita ja harrastuksia on jouduttu koronan vuoksi rajaamaan jo melko pitkään.
- Suoraan koronaan liittyvää ahdistusta ja huolta lapset ja nuoret eivät juurikaan ole kertoneet oppilashuollon ammattilaisille

LEPPÄVIRRALLA

Havaintoja oppilashuollon ammattilaisilta:

- Poissaolomäärät ovat luonnollisesti joidenkin lasten kohdalla lisääntyneet kun aiempaa matalammalla kynnyksellä jäätävä kotiin; tätä osaavat myös alakouluikäiset lapset käyttää hyväksi ja vedota erinäisiin oireisiin, joista seurauksena on lyhyet poissaolojaksot tai yksittäiset päivät, usein viikonlopun ympärillä.
- Harrastusten ollessa tauolla, osalla lapsista on ollut haasteita palata säännölliseen harrastustoimintaan tai löytää mielekästä harrastusta tilalle.

LEPPÄVIRRALLA

Havaintoja oppilashuollon ammattilaisilta:

- Yläkoululaisten osalta heti poikkeusolojen alkaessa näyttäytyi lisääntynyt päihteiden käyttö, joka on kuluneiden kahden vuoden aikana aaltoillut, tai tietoa niistä työntekijöille asti ei ainakaan ole tullut. Selkeää muutosta parempaa ei ole kuitenkaan ollut ainakaan vielä nähtävissä.

LEPPÄVIRRALLA

- Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma
- Hyvinvointiryhmä ym. moniammatillinen yhteistyö
- Matalan kynnyksen palvelut , lapsi- ja perhepalvelut → perhekeskusmalli
- Oppilashuoltopalvelut
- Terveystieteiden huolto
- Etsivä nuorisotyö
- Järjestöt ja yhdistykset
- Urheilu- ja muu seuratoiminta

Leppävirran kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisaatio

Valtuusto

**Kunnan-
hallitus**

Perusturva-, teknisen ja ympäristölautakuntien hyte-päätökset

Kunnan johtoryhmä
Hyvinvointityön ohjausryhmä

Koululautakunta ja Kulttuuri- ja vapaa-
aikalautakunta

-hyvinvointilautakunnat

Kuntastrategia

- Johtamisen painopistealueet
- Valtuustokauden raportointi

Sivistysjohtaja
hyvinvointijohtaja

**Kulttuuri- ja vapaa-
aikajohtaja**
järjestökoordinaattori

Leppävirran
Virkistysuimala
Leppäkerttu Oy:
liikuntapalvelut

Hyvinvointikertomus

- kerran valtuustokaudessa

Hyvinvointiryhmä

ja LAPE (lapsi- ja perhe-
palveluiden kehittäminen)

**Nuoriso- ja
hyvinvointikoordinaattori/**
ehkäisevän mielenterveys- ja
päihdetyön koordinaattori

Lapsiystävällinen kunta

- UNICEF/ kuntaverkosto

**Oppilashuollon
ohjausryhmä/**

Lasten ja nuorten HYTE

**Liikenneturvallisuus-
työryhmä (LIITU)**

Alueellinen verkostoyhteistyö

**Yhteistyötoimikunta,
Sisäilmatyöryhmä ym.**

**Hyvinvointialue-
valmistelutyöryhmät**
-valmistautuminen uuteen
organisaatorakenteeseen
1.1.2023

**Yhdistys-
foorumi**

ja 3. sektorin
yhteistyöverkostot

**Vaikuttamis-
toimielimet**

Nuorisovaltuusto
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto

**Palvelualakohtaiset
ja projektiryhmät**

Mitä voimme yhdessä tehdä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvän tulevaisuuden rakentamiseksi?

Miten voimme vahvistaa lasten ja nuorten tulevaisuuden uskoa ja turvallisuuden sekä osallisuuden kokemuksia arjessa?

Kiitos!

